

Boter bij de vis

De media hebben de afgelopen week in ieder geval positief gereageerd op de concept-Verordening inzake Onafhankelijkheid. Veel krantenkoppen maakten melding van de beperkingen rond sponsoring en giften.

'Een verstandige stap', zo oordeelde het FD. In haar commentaar legde de krant een direct verband tussen de beoogde duidelijkheid in de nieuwe regels en het blindelings vertrouwen dat gebruikers van de jaarrekening in de accountant moeten hebben. Ik was best blij met alle berichtgeving, want de teneur was dat het accountantsberoep acteert in het publieke belang. Ook de eerste berichten vanuit het maatschappelijk verkeer en de toezichthouders zijn positief.

Maar er is ook kritiek, met name van de leden zelf. Velen verzuchten dat meer regels echt niet helpen. Dat de NBA kiest voor betutteling in plaats van een echte oplossing van problemen. Waarom een grens stellen van vijftig euro voor een diner met een cliënt? Na afloop van een intensief controletraject, waarbij je elkaar soms flink de waarheid hebt gezegd, is het toch niet raar om met de opdrachtgever goed uit eten te gaan? Zo strijk je plooiën weer glad en kun je samen verder. En nu? Voor vijftig euro rest alleen de Febo. Dat helpt niet, en al helemaal niet om de vereiste kwaliteitsverbetering te realiseren.

Ik begrijp die reacties wel, maar ben ook enigszins verbaasd. Jarenlang is er gevraagd om een concreet antwoord op de kritiek dat accountants niet onafhankelijk opereren. Er moest boter bij de vis komen. En nu we die creëren, noemen we dat een boekhoudersmentaliteit.

Daarnaast berust een deel van de reacties op misverstanden. Wie de nieuwe regels goed leest, ziet dat het eigen oordeel over het onafhankelijk handelen nadrukkelijk voorop blijft staan. Ze zijn wel dus degelijk principle based. U kunt best met uw cliënt bij de Librije gaan eten (als u tenminste een jaar van te voren gereserveerd hebt), als u maar in uw dossier vastlegt dat er goede redenen waren om dat te doen. Het is bediscussieerd, er wordt verantwoording over afgelegd, niets aan de hand. Alleen voor situaties waarin die verantwoording niet expliciet wordt verstrekt, is een norm gesteld die op heel veel plaatsen al jaren gemeengoed is. Uw organisatie mag best een voetbalploeg sponsoren. En u mag ook best een voetbalclub als controlecliënt hebben. Als het maar niet allebei tegelijk het geval is. Want dan heeft u de schijn tegen. En daar willen we toch samen vanaf.

De nieuwe regels zijn er niet zomaar gekomen. Er is binnen de NBA door tientallen collega's hard aan gewerkt en zeer zorgvuldig naar gekeken. Ze zijn getoetst bij de ledengroepen en maatschappelijke organisaties, vastgesteld door het bestuur en besproken met de toezichthouder. Nu liggen ze voor commentaar bij u voor. En uiteindelijk beslist u er in de ledenvergadering van medio december zelf over.

Ondertussen concentreert de NBA zich in toenemende mate op gedragsverandering. Zo ontwikkelen we momenteel een stevig programma gericht op kwaliteitsverbetering. Het Moet Beter, heet dat programma, en omvat naast veel uitwisseling van 'best practices' een verplicht PE-programma voor controlerend accountants van zo'n 2 á 2,5 dag. Ik schreef er al eerder over.

Ik hoop dat u de nieuwe verordening in de zomermaanden zorgvuldig zult lezen en uw commentaar zult leveren. Samen staan we voor een beroep dat zich moet onderscheiden door integriteit, professionaliteit en onafhankelijkheid. Dat vraagt om spelregels. Maar laat dat u niet weerhouden om waar het zo uitkomt van een mooie maaltijd te genieten. En natuurlijk van de zon. Ik wens u een goede vakantie.

Deel dit artikel

Huub Wieleman (1955) was van januari 2013 tot juni 2015 voorzitter van de NBA.

GERELATEERD

NIEUWS | 03 september 2021

Overstap Britse auditvoorzitter KPMG naar oud-client roept vragen op

De voorzitter van de Britse auditpraktijk van KPMG, Michelle Hinchliffe, stapt over naar het bestuur van het Brits-Australische mijnbouwbedrijf BHP. Die organisatie... →

NIEUWS | 30 augustus 2021

Hoekstra: Onafhankelijkheid ADR en Rekenkamer 'van groot belang'

Het is "van groot belang" dat de Auditdienst Rijk en de Algemene Rekenkamer onafhankelijk hun opdrachten kunnen uitvoeren en over de uitkomsten daarvan rapporteren.... →

NIEUWS | 17 maart 2021

Bouwens: controle- en adviespraktijk echt scheiden 'geen goed idee'

Het echt van elkaar scheiden van controle- en adviesafdelingen binnen accountantskantoren is "geen goed idee", omdat daarmee de "natuurlijke interactie" wordt tegengewerkt.... →

NIEUWS | 16 oktober 2020

Kwartiermakers starten experiment met intermediairmodel

De twee kwartiermakers toekomst accountancysector, Marlies de Vries en Chris Fonteijn, zijn gestart met de opzet van een real-life experiment met het zogenoemde... →

NIEUWS | 05 oktober 2020

Accountants beboeten medewerkers voor niet naleven regels

Medewerkers van accountantskantoor PwC zijn beboet omdat ze zich niet hebben gehouden aan de regels voor beleggingen. →